

ERDŐBEN OTTHON VAGYUNK!

Legyen Ön is otthon benne!

Az erdők foglalják keretbe azt a két nagytájunkat, melynek természeti, történelmi és kulturális értékei, a Medves-vidék orgonasípszerűen égbetörő bazaltömléseitől indulva, a Dunakanyar szűk hegyszorosában magának utat törő folyam hullámzó vizéig terjednek. Az erdők, kövek, vizek, tájak és e természeti környezetben élő emberek, és az általuk megteremtett évezredek kultúra határozza meg a Cserhát és a Börzsöny igazi arcát.

A tájelnevezések is arról tanúskodnak, hogy az erdő és az ember kapcsolata minden történelmi korszakban meghatározó volt e vidéken. Nógrád megye egybefonódott a Cserháttal, mely földrajzi elnevezésével is az egykori összefüggő csertölgy erdőkre utal. A Börzsöny hegység messze látszódó bércein, gerincein katedrális oszlopokként álló bükkösök pedig a börzsönyszín ezernyi árnyalatát tükrözik ősszel. E kiterjedt erdőségek sokszínű értékeivel nagy felelősség gazdálkodni, hiszen a mindennapok szakmai feladatai mellett, a közérdek céljai, a társadalom igényei és az értékek védelme, fejlesztése, értő kezekből történő bemutatása is mindig szem előtt kell hogy legyen. E páratlan erdővagyon megőrzése a jövő generációi számára – a folytonos természeti, gazdasági és társadalmi kihívások közepette – kizárólag széles körű szakmai ismeretekkel, jól képzett szakemberekkel és az erdőket ismerő, értő, felelősen gondolkodó jó gazda gondosságával lehetséges. Az Ipoly Erdő Zrt. által kezelt állami erdőben folyó szakszerű gazdálkodás rendkívül összetett feladatrendszer. Az erdők védelmétől, természeti rendszerének és egyedi ökológiai értékeinek fenntartásától, a faanyaggal mint természetes erőforrással való tartamos gazdálkodáson át, a cserháti, börzsönnyi erdőket felkereső látogatók igényes turisztikai kiszolgálásáig és a környezeti nevelés, szemléletmód-alakítás feladataig terjed.

Az élőhelyvédelmet szolgáló fejlesztések, a folyamatos turisztikai beruházások e célrendszer megvalósulását szolgálják annak érdekében, hogy az állami erdőbe érkező, természeti és természetes értékeket kereső látogatók, a tájba illeszkedő ökoturisztikai létesítmények – tanösvények, erdei szállások, vendégházak, turistaházak, kirándulóközpontok, erdei kisvasutak – segítségével, maradandó és tartalmas élményekkel gazdagodva térhessenek haza. A Naszály szigetszerűen kiemelkedő mészkőrögének kőkapuján átlépve kinyílik előttünk Nógrád ezernyi varázsa, az erdők mélyén felfedezésre váró élmények, a természetes környezetben mozgás szabad öröme, a történelmi múltunkban utazás lehetősége, a gazdag hagyományok és a vendégváró emberek.

*Szeretettel várjuk
Önt is erdeinkben!*

AZ IPOLY ERDŐ ZRT. ÁLTAL KEZELT TERÜLET BEMUTATÁSÁT SZABÓ ZOLTÁN JÓL KÖRÜLÍRJA

„A palócok földje nem hegyvidék, mert nem völgyek süllyednek a hegyek közé, és nem alföld, mert seholsem sík és mindenholnan látni hegyeket.... Ez a táj közvetítő, afféle híd két pólus között, kiegyenlítő és kibékítő. Ha délről közelíted meg, átmenet a Kárpátok összefüggő magas gerincei felé, ha északról: előőrse az Alföld laposságának. Ha dél felől jössz: dombjai is hegyeknek látszanak. Ha északról: biztosan tudod, hogy hegyei is nagyranőtt, hivalkodó dombok, melyek hiába dicsekszenek magasságukkal, formájuk mégiscsak a domboké.”

A vadregényes Börzsöny

A 600 négyzetkilométer kiterjedésű középhegység az Északnyugati-Kárpátok belső vulkáni övezetének legnyugatabbi tagja. Északon az Ipoly völgye, keleten és délen a Nógrádi-medencének a Cserhát felé átmenetet képező hullámzó dombvidéke, nyugat felől a Duna páratlan szépségű, hegyek közé szorult áttörésszerű völgye határolja. A Börzsöny Magyarország harmadik legmagasabbra emelkedő, de viszonylag kis alapterületű hegysége. A nagyrészt természetközeli, zárt erdőállományokkal borított hegyoldalak a Csóványos 938 méteres csúcsában emelkednek a legmagasabbra. A vízfolyások nagy része a hóolvadásból és a tartósabb esőzések, nyári heves záporok, zivatarok csapadékából táplálkozik. A hegység legnagyobb vízhozamú állandó vízfolyása a Kemence-patak, hossza 25,6 kilométer. A Börzsönyben 427 természetesen feltörő forrást tartanak nyilván.

Az Ipoly Erdő Zrt. gondozásában 2014-ben megjelent *Vadregényes erdőtáj – a Börzsöny* című tájmonográfia, továbbá Börzsöny-térkép segítik a hegység megismerését.

Csodás panoráma közel 1000 méteren Írány a Csóványos!

A Börzsöny és egyben Nógrád megye legmagasabb pontja kitarató túrázással érhető el, ám megéri a fáradságot. Az Ipoly Erdő Zrt. 2014-ben turisztikai beruházást valósított meg a helyszínen, biztonságos és kulturált kirándulólé helyévé a Csóványost . GPS: 47.949126, 18.948287

A 938 méteren álló, geodéziai mérőtorony kilátóvá történő átalakításával lehetővé vált a csodálatos körpanoráma megtekintése. A kilátó az Országos Kéktúra nyomvonalán fekszik, a bakancsos turizmus valódi zarándokhelye. A kilátót felkeresve a Börzsöny kialakulásáról, változatos élővilágáról, a környék látnivalóiról, valamint a Csóványoshoz kapcsolódó ismereteket szerezhethet a látogató. A hegységet keleti oldalról, Diósjenő felől közelítő látogatók számára a **Diósjenői Erdei Szabadidőparkot** ajánljuk megálló pontnak. Itt – többek között - parkoló, mosdó és erdei bolt áll a látogatók rendelkezésére. Azok számára, akik konkrét úticél vagy felszerelés nélkül érkeznek, esetleg csak könnyed kikapcsolódásra vágnak, a park területén kínálunk kikapcsolódási lehetőséget. A 4 hektáros parkerdei környezetet piknik helyekkel, játszótérrel, állatsimogatóval, erdei sportpályákkal tettük színesebbé. A szabadidőpark jelentős rendezvények helyszínévé vált az elmúlt években. A parkban egy 80 – 100 fő befogadására alkalmas nyitott épület is helyet kapott, mely elengedhetetlen kelléke a szervezett csoportok kiszolgálásának, legyen az osztálykirándulás, nyári táborozás vagy családi, vállalati rendezvény. A látogatók környezet-szem-

lélet formálásának érdekében a park programkínálatában olyan témnapok szerepelnek, ahol az erdő értékei, kincsei, a vele kapcsolatos ismeretek átadása, a hagyományos vidéki mesterségek és életmód kerülnek előtérbe. A szabadidőparkban megkapható a túrázáshoz szükséges alapfelszerelés és ismeret. Bringa- és Infópont is működik, a Börzsönyi kerékpározáshoz felnőtt és gyermek biciklik is kölcsönözhetőek.

A Csóványos kitarató gyalogtúrával Királyrétről is megközelíthető. Királyrét központjában, a régi harangláb körül, felújított épületekben várja a látogatókat a **Királyréti Kirándulóközpont**. Az interaktív kiállítás visszakalauzolja a látogatókat abba a korba, amikor az állati erőn kívül csak a patakok vízi erejét és a domborzat helyzeti energiáját hasznosíthatták elődeink az erdő és a kő- illetve ércbányák termékeinek szállításához, feldolgozásához. A kiállítás és az épület mellől induló hat kilométeres tanösvény által a látogatók bepillantást nyerhetnek, hogyan éltek, dolgoztak, milyen - mára már feledésbe ment - foglalkozásokat űztek, száz vagy akár háromszáz évvel ezelőtt a Szokolya-Hutai emberek.

DIÓSJENŐI ERDEI SZABADIDŐPARK

GPS: 47.949830, 19.021647 Telefon: (20) 852 4527
diosjeno@erdeikirandulasok.hu

SZÁLLÁS AJÁNLAT: Királyházi Vendégházak, Szénpataki Kulcsosház, Wenckheim Vadászház, Pénzszási Erdei Turistaház és Sátorhely

WWW.ERDEIKIRANDULASOK.HU

Utazzon kisvasutakkal a Börzsönyben

Egy évszázaddal ezelőtt a Börzsöny hegységben, közel 200 km hosszúságú erdei, keskeny nyomközű kisvasút hálózat létesült, hogy az erdő fatermékeinek és a bányászott kőnek a szállítását gyorsabbá, gazdaságosabbá tegye. Ma az erdei vasút szerepe a Börzsönyben a környezeti nevelés és az egyre növekvő kirándulóforgalom szolgálata, egyben ez a környezet-tudatos turista utazási eszköze (saját lábán kívül) is. Jelenleg évente több mint százezer utas veszi igénybe a kisvasutakat.

Szinte a Duna partjáról, Kismarosról indul naponta az ország egyik legkedveltebb erdei kisvasútja, a **20 Királyréti Erdei Vasút**, hogy mintegy harmincpercnyi zakatolás után elérje Királyrétet, a Börzsöny hegység sokak által látogatott kirándulóhelyét. Fennállása alatt sokszor változott a pályája, a nyomtávja, a technológiája, az itt használt mozdonyok és kocsik típusa. A vasút jelenleg hat állomással és négy megállóhellyel működik. Sokszor láthatjuk a Morgó nevű gőzmozdonyt rendezvényeken – ami a korábbi idők hangulatát idézi meg –, mellette utazhatunk a Toby nevű környezetbarát motorkocsival, jó időben pedig a magyar fejlesztésű Vilivel, a napelemes motorkocsival. Az Ipoly Erdő Zrt. Királyréti Erdészete a Királyréti Erdei Vasúton egyedülálló kezdeményezésként működteti **Gördülő Tanösvényét**, amely egy komplex, egynapos erdőismereti program elsősorban általános iskolai csoportok részére. Bérlehető exkluzív rendezvénykocsi, akár teljes ellátással, vagy éppen különvonat is, amivel Királyréten elérhető az oly népszerű **hajtányozás** is! A Börzsöny hegység északi részén, a szlovák határ közelében fekszik Kémence község, ahonnan hétfővenként indul az Ipoly Erdő Zrt. másik kisvasútja, a **21 Kemencei Erdei Múzeumvasút**. A kisvasút az évszázados Csarna-völgyi nyomvonalon, Kémence és Fekete-völgy állomások között, menetrend szerint közlekedik. A működtetést a Kisvasutak Baráti Köre végzi lelkiismeretesen. Ennek köszönhetően a Múzeumvasút különleges értékeit bemutatjuk az egyesület által megmentett kisvasúti járműritkaságokkal és az Ipoly Erdő Zrt. járműparkjával együtt a megújult szabadtéri

kiállításon. A megszépített, helyreállított kovácsműhelyben az egykor olyan fontos mesterség titkaival ismerkedhetnek meg a látogatók, míg a játszótéren és a kiállításokon a családok kellemesen tölthetik szabadidejüket. A településen működik a **1 Domszky Pál Erdei Iskola**, melynek matracszállása a közeli Bernecebarátiban van. Szob–Nagybörzsöny útvonalon három szakaszon, de összehangolt menetrenddel közlekedik a **Márianosztra–Nagyirtápuszta közötti kisvasút** **22**. Az összekötő, Márianosztra–Nagyirtápuszta közötti szakaszt 2016-ban építtette meg az Ipoly Erdő Zrt. A vonalon az ország egyik legkanyargósabb, és leghosszabb hegyvidéki erdei vasútján utazhatunk. A Kisirtápuszta és Nagyirtápuszta közötti, hazánkban utolsóként fennmaradt, csúcspfordító vonalrész országos jelentőségű ipartörténeti műemlék.

KIRÁLYRÉTI ERDEI VASÚT

2623 Kismaros, Szokolyai út (vasútállomás)
GPS: 47.827785, 19.013123 (Kismaros állomás)
Telefon: (27) 375 076, (20) 852 4512
E-mail: csoport.kiralyret@gmail.com
Honlap: kiralyret.bloglap.hu

SZÁLLÁS AJÁNLAT: Szénpataki Kulcsosház, Tóvik Vendégház

KEMENCEI ERDEI MÚZEUMVASÚT

2638 Kémence, Csarnavölgyi út 45.
GPS: 48.012988, 18.892883 Tel.: (20) 586 5242
E-mail: kemence@kisvasut.hu
Honlap: kisvasut.hu/kemence

SZÁLLÁS AJÁNLAT: Domszky Pál Erdei Iskola és Matracszállás, Kútbereki Turistaház, Királyházai Vendégházak

MÁRIANOSZTRA – NAGYIRTÁSPUSZTA KÖZÖTTI KISVASÚT

2629 Márianosztra, Börzsönyi út 5. (vasútállomás)
GPS: 47.866306, 18.865678 (Márianosztra állomás, 47.900609, 18.876714 (Nagyirtás állomás)
Telefon: (30) 633 0466; (20) 468 7145
E-mail: bezinavolgyiev@gmail.com
Honlap: borzsonyikisvasutak.bloglap.hu

SZÁLLÁS AJÁNLAT: Márianosztrai Szálláshely, Kisirtápusztrai Hegyi Menedékházak

Fedezzük fel a Dél-Börzsönyt

A Hegyestető 482 méter magas csúcsán álló **Julianus kilátó** ²³ (GPS: 47.784049, 18.933697) tetejéről nemcsak a Dunára, a belső Börzsönyre is páratlan kilátás nyílik. A Törökmező és a Hegyestető között húzódó **Törökmezői tanösvény** ²⁴ a dél-börzsönyi erdők és rétek világát, természeti és kultúrtörténeti érdekességeit, értékeit mutatja be. Kiváló úticél a bringások számára is, mivel a Dunakanyarban haladó nemzetközi kerékpárútról jól elérhető. A kerékpáros turizmus kiszolgálására és bringás közönség elérése érdekében hoztuk létre a Nagymarosi Erdészet épületében a **Nagymarosi Bringa- és Infópontot** ²⁵, ahol a szervízszolgáltatások mellett bővebb információkat lehet kapni a környék látnivalóiról.

NAGYMAROSI BRINGA- ÉS INFÓPONT

2636 Nagymaros, Fő tér 1. Telefon: (30) 336 3902
GPS: 47.788888, 18.960644 fapedal@gmail.com

SZÁLLÁS AJÁNLAT: Zebegényi Erdei Sátor tábor, Tóvik Vendégház, Márianosztrai Szálláshely, Kisirtáspusztai Hegyi Menedékház

WWW.ERDEIKIRANDULASOK.HU

A szelíd Cserhát

A Zagyva és a Dunakanyar között elnyúló, széles völgyekkel tagolt Cserhát magaslatai csak néhány helyen haladják meg az 500 méteres tengerszint feletti magasságot. Vízben szegény vidék, északon az Ipoly, keleten a Zagyva, a tájegység központi és nyugati részén a Galga gyűjti össze az itt eredő patakok vizét.

A **Katalinpusztai Kirándulóközpont és Erdei iskola** ² a Börzsöny, a Cserhát és Nógrád megye kapujában, az Országos Kéktúra útvonalának mentén helyezkedik el, mely minden évszakban kihagyhatatlan és élményekben gazdag kikapcsolódási lehetőséget kínál. A Naszály északi lábánál, Szende hely-Katalinpusztán fekvő kirándulóközpont interaktív tanulási lehetőséget kínál erdei iskolai foglalkozások, témnapok, osztálykirándulások, táborok keretén belül. A területen található tanösvények, sportpályák, sportszerek, játszótér, pihenők, szabadtéri tűzrakó hely, természetismereti interaktív kiállítás, erdei teázó és bolt, 540 méter hosszú sín pályán futó kerti vasút, a Börzsönyt és Nógrádot bemutató térgrafika, mini Csóványos kilátó terepcsúszdával, kéttornyú kötélpiramis valamint szálláshely (turistaszállás és apartmanszobák).

Tanösvények: Gyadai - természetismereti, Óriások pihenője, kanyargós palló sor a lápos Lósi-patak medrében, 30 méter hosszú függőhíd, „Legyél Te is kiserdész” óvodásoknak és a Madártani tanösvény.

Az Országos Kéktúra útvonalán haladva a Kelet-Cserhátban a **Tepke** ²⁶ csúcsáról (GPS: 47.94916667, 19.63694444), a Nyugat-Cserhátban a Prónay kilátóból (GPS: 47.8961489, 19.2388385) csodálható meg a változatos tájkép. A **Prónay kilátó** ³⁵ (GPS: 47.895389, 19.241139) a Romhányi-hegyen, a Kecske-kő 421 m magas csúcsán épült fel az Ipoly Erdő Zrt. beruházásában. A minden évszakban és napszakban szabadon látogatható építmény 23 m magas, a környező tölgyerdő fáinak koronája fölé magasodó kilátóteraszáról zavartalan kilátás élvezhető szinte teljes körpanorámával. Nyugat-északnyugati irányban a Börzsöny, északon a Selmeci-hegység a Szitnya-csúccsal, kelet felé a Szandavár, illetve a távolban a Karancs, Mátra hegyvonulatai, délről a Gödöllői-dombsíkság lankái, majd délnyugati irányban a Naszály és Pilis csúcsai is láthatók. A **Hollókői tanösvényt** ²⁷ Hollókőtől északra, az Ófaluból Rimócra átvezető út mellett találjuk (GPS: 47.9980555162, 19.573661685). A tanösvényre egy 30 méter hosszú fahíd vezet be, ami a Cserhát leghosszabb ilyen létesítménye. Nógrád megye egyik legértékesebb geológiai értéke Bér község mellett emelkedő vulkanikus eredetű andezitoszlopokból felépülő 402 m magas Nagy-hegy. A geológiai tanösvény Bétről a zöld kereszt és a zöld jelzés kereszteződésétől indul. Az andezit kőömlés lábánál, az erdei útról letérve, egy **kőzetbemutató** ²⁸ (GPS: 47.865762661, 19.47841886) át jutunk el a hajlott andezitoszlopok felé. Megismerhető a hely kialakulásának geológiai és földtörténete és a kő szerkezeti jellemzői. Az oszlopos elválás mellett érdekes látványt nyújt a kőtenger, amely a jégkorszak alatt keletkezett. A hegy gazdag növény- és állatvilággal is büszkélkedhet. A kőömlés felső részén egy kilátópont is található, ahonnan a Cserhát gyönyörű panorámája tekinthető meg. A béri Nagy-hegy helyi védelem alatt álló terület.

KATALINPUSZTAI KIRÁNDULÓKÖZPONT ÉS ERDEI ISKOLA

GPS 47.850380, 19.105352

Telefon: (35) 576 019, (20) 4519053

E-mail: hangyadani@ipolyerdo.hu

SZÁLLÁSAJÁNLAT: Katalinpusztai Kirándulóközpont és Erdei iskola, Bánki Vendégház

Az Ipoly-völgy

Az Ipoly-völgy ramsari terület hazánk északi határán, a Börzsöny hegységtől ÉK-i irányban, az Ipoly folyó mentén, Balassagyarmat és Hont (Parassapuszta) között, a Duna-Ipoly Nemzeti Park területén helyezkedik el. Ez hazánk második határon átnyúló ramsari területe.

Bár a folyóvölgy az idegenforgalmilag frekvenciált Dunakanyarhoz csatlakozik és közel fekszik Budapesthez is, a terület egészére mégis az elszigeteltség jellemző. Délen az Északi-Középhegység vonulata választja el az ország többi részétől. A Középső-Ipoly-völgy különleges természetmegőrzési terület Órhalomtól Litkéig három elkülönülő egységből áll. Rendelése az ártér mocsárrétegeinek, valamint egyes, nemzetközi jelentőségű fajoknak védelme. Holtágak, időszakos mocsarak, ártéri mocsárrétek, ligeterdők jellemzik. A Dunakanyarból érkezők számára is gyorsan elérhető távolságra van a kulturális értékekben is gazdag, a Legbátrabb Városként, illetve Palócország fővárosaként is jól ismert Balassagyarmat városban lévő **Nyírjesi Fűvészkert és Vadaspark** ⁵. A fűvészkert Magyarországon egyedülálló módon kialakított növénygyűjtemény, három kontinens (Európa, Ázsia és Észak-Amerika) növényvilágával. A vadasparkban hazai nagyvad fajok és különleges állatok tekinthetők meg. Lakik itt például gímszarvas, dám, muflon, őz, vaddisznó, továbbá benett-kenguru, alpaka, ormányos medve, aranszakál, emu, shetlandi póni, a gyerekek örömeire pedig kisállat-simogató is kialakításra került.

NYÍRJESI FÜVÉSZKERT ÉS VADASPARK

GPS 48.044444, 19.275000 Telefon: (20) 468 7097

SZÁLLÁSAJÁNLAT: Bánki Vendégház, Katalinpusztai Kirándulóközpont és Erdei iskola

„Sok földet bejártam, de mégis csak Nógrád tetszik legjobban: hegyeivel, völgyeivel, egyenesre nőtt fáival; itt úgy látom, a fűvek zöldebbek, a virágok illata édesebb, mint bárhol másutt a világon. Még a felhő is mintha rózsaszínbe öltözne, amikor átsuhan fölöttünk... Ez az én igaz hazám.”

MIKSZÁTH KÁLMÁN

Az Ipoly vonalát követve, Ipolytarnóc felé, Nógrádszakál községtől északra található egy természetvédelmi terület, a **Páris patak völgye geológiai bemutatóterület** ²⁹ (GPS: 48.194716, 19.530631). A hozzá vezető utat már messziről jelzi a vasúti andráskereszt. A terület Litke és Nógrádszakál között emelkedő andezittakaró része. Hosszú évmilliók során az Ipoly „fűrészelte” le a hegység délkeleti nyúlványáról. A Páris patak (a néveredet nem egyértelműen tisztázott) igazából nem is patak, mert nincs állandó vízfolyás a medrében. Ez a nógrádi „Grand Canyon” az év nagy részében teljesen száraz. Csapadékos időben és hóolvadáskor viszont szép vízesések képződnek a 15-20 m mély, szinte függőleges falú völgyben. Páris patak völgyi kirándulást érdemes összekötni az Ipolytarnóci Ősmaradványok bemutatóhely megismerésével, hiszen alig negyedórás utazással elérhető.

A Karancs– Medves-vidék

Ez a vidék igen kedvelt kirándulóhely. Salgótarjából Somoskőújfaluig, majd a település elágazásánál jobbra fordulva először Somoskő leágazásához, egyenesen tovább pedig Eresztvénybe, majd Salgóbánya településrészeire jutunk. Az idősebb korosztály még őrzi emlékeiben a néhány évtizeddel ezelőtti kirándulóközpontnak a képét. Szerencsére ismét szépen fejlődik a térség, rendben tartott túrautak, tanösvények, felújított épületek, új szolgáltatások várják a turistákat. A számos természeti, geológiai látnivaló, várak, könnyű túrázási lehetőségek miatt a családos és fiatal korosztály számára itt többnapos kikapcsolódás jó szívvel ajánlható. Fontos kiindulópont és pihenőhely a Salgó és Somoskő vára között felúton fekvő **Eresztvény** ³⁰, ahol az Ipoly Erdő Zrt. játszóteret alakított ki. Itt van a **Novohrad–Nógrád Geopark** központi épülete is, mely mellett elsétálva, a kb 1,5 km hosszú Petőfi sétánynak nevezett útvonalon érdemes végigmenni. Somoskő várának sziluettjét követve menet közben friss forrásvizekkel csillapíthatjuk szomjunkat, míg végül elérjük Somoskőt. Somoskő vára alatt a híres bazaltorgonát feltétlen nézzék meg, ha idejük engedi, akkor pedig a már szlovák területen húzódó tanösvény menti kötengert és a Macskalyuki bányát is láthatják. **Somoskői Kirándulóközpont és Vadasparkunk** ³ az év minden napján nyitva van, fogadóépületében 2015-től szálláslehetőséggel és szolgáltatásokkal várjuk a környékre látogatókat.

SOMOSKŐI KIRÁNDULÓKÖZPONT ÉS VADSPARK

3121 Salgótarján (Somoskő), Wesselényi u. 14.
GPS: 48.170252, 19.851198 Szálláshely: (20) 245 7580
Vadspark: (32) 430 940 (Erdészeti)
ipolysomosko@gmail.com

A Medves-fennsík ³¹ (GPS: 48.145243, 19.872685 – Salgóbányáról közelítve) Közép-Európa legnagyobb bazaltplatója, 15 négyzetkilométernyi területéből nyolc esik magyar területre. A gyönyörű környezet és a természeti különlegességek (felszíni formák, növényzet, állatvilág) gyalogos, biciklis és lovas túrák mellett fotótúrák kiváló terepévé is teszik a Medves-fennsíkot.

Gyakorlatilag bárhonnán megközelíthető, hiszen szerteágazó túraútvonalal van behálózva. Innen szép kilátás nyílik a környező hegyekre, várakra. Szilváskő, a Karancs–Medves kistáj egyik gyöngyszeme a Medves-fennsíkot délkeleti irányból lezáró egykori bányásztelepülés, Rónabánya mellett lévő, három bazaltkúpból álló tanúhegycsoport. A fő tömböt a Nagy-Szilváskő (625 m) képezi, amely hatalmas dómként magasodik Szilváskőpuszta és a Bárna-patak völgyfője fölé. Legmegragadóbb látványa a kőbányászat következtében felszínre került, 35-40 méter magasságú bazaltoszlopokból álló sziklafal. A bazaltoszlopok tővétől jelzett turistaút vezet fel a szikla tetején lévő kilátóhelyhez. A Medves-fennsíkról Salgóbánya településrész irányába indulva az itteni szállodaépület melletti erdei úton felkereshetjük a **Zagyva forrását**. Salgóbánya felett 625 méter magas sziklacsúcson emelkedik **Salgó vára** ³² (GPS: 48.144488, 19.846636). A várhoz több út is vezet, de legrovidebben a salgóbányai parkolóból, vagy az ettől 2 percnyi távolságra lévő busz végállomásról közelíthető meg jelzett turistaúton. A várrom és környéke természetvédelmi terület. A várromról csodálatos körpanoráma nyílik, az oromról kitekintve a látogató úgy érezheti, mintha repülne a hegyek-völgyek felett. Feltűnik a Bükk, a Mátra, a Cserhát és a Börzsöny, de kedvező időjárás esetén a Magas-Tátra csipkés gerince is látható. Ha erre jár, semmiképp ne hagyja ki a **Boszorkánykőhöz** ³³ (Kis-Salgó, GPS: 48.139773, 19.849285) vezető tanösvényt sem, hiszen ez útba esik. A vár látogatásakor érdemes még betérni a várhoz vezető úton lévő **Salgóbányai Erdészházunkba**, ahol interaktív kiállítással hozzuk közelebb a természet szépségeit.

A **Karancs** a palócok „szent” hegye, a történelmi Nógrád, Gömör, Heves és Hont vármegye jóformán minden nagyobb magaslatáról, valamint az Ipoly-völgy középső szakaszáról is látható. Országhatár vágja ketté, a legmagasabb pontja 729 méter. Itt áll az Ipoly Erdő Zrt. által karbantartott, 22,4 méter magas **kilátó** ³⁴ (GPS: 48.157654687, 19.7895500064) – a Tepke-hegyi torony ikertestvére. Tiszta időben a Mátra és a Tátra, vagy a Bükk és a Börzsöny irányában felnyíló panorámában gyönyörködhet innen a turista. A kilátótól 700 méterre eső Kápolna-hegyen XIII. századi alapokon áll a Szent Margit-kápolna, jeles Péter és Pál-napi búcsújáróhely. Itt található az Ipoly Erdő Zrt. által adományozott fa harangláb is. Salgótarjánból, a Tóstranddal szembeni útról megközelítve először a Kercseg-laposra jutunk, innen nagyobb kaptatókkal, források mentén közelíthetjük meg.

SALGÓBÁNYAI KULCSOSHÁZ ÉS TÁBORHELY

GPS: 48.144196, 19.856546 Telefon: (32) 430 940
E-mail: sterdeszet@ipolyerdo.hu

WWW.ERDEIHAZAK.HU

Erdei szálláshelyek

Mára négy – egykor csak egy szűk elit által elérhető – csendes erdei környezetben található, zavartalan pihenési lehetőséget és magas fokú kiszolgálást nyújtani képes vendégház várja a hozzánk látogatókat a Börzsönyben.

Mindegyik ház kialakításánál fontos szempont volt, hogy az eredeti építészeti jelleget, a házak hangulatát és történeti hagyományait megőrizzük – úgy, hogy mai igényeknek magas szinten megfelelő szálláshelyeket hozzunk létre. Vendégházaink páratlan természeti környezetben, a lakott területektől távol helyezkednek el. Az összhatásuk különleges, a vendégek által igen kedvelt miliót eredményez. Háziasszonyaink nemcsak házias és vadból készült ételekkel várják vendégeinket, hanem gasztronómiai különlegességeket is kínálnak. Különös hangsúlyt fektetnek arra, hogy a helyi gazdaságokban, hagyományos módon előállított alapanyagokból előálló ételek, italok kerüljenek az asztalra. A vendégházak mellett több megújult turistaház és táborhely szolgálja az erdőjárók, táborozók igényeit. Színvonalukban nem különböznek a vendégházaknál tetten érhető minőségen, de funkcionalitásukban nyilván egy más típusú igényhez lettek igazítva. Kialakításuk is oly módon történt, hogy többféle célközönség számára is ideális, legyen szó magányos túrázóról, kisebb-nagyobb családról vagy baráti társaságról, nem utolsósorban az ifjúsági csoportokról.